

Financiële samenvatting

Deze financiële samenvatting biedt op hoofdlijnen inzicht in de financiële uitkomsten van 2025. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de belangrijkste verschillen tussen begroting en realisatie en op de financiële positie per 31 december 2025. De bedragen in de tabellen zijn opgenomen in duizenden euro's. Een toelichting op de gebruikte financiële begrippen is opgenomen in de bijlagen.

Overzicht baten en lasten 2025

Exploitatie	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Vershil 2025
01 Wageningen Sociaal	-56.417	-54.813	1.604
02 Wageningen Fysiek	-15.405	-11.899	3.506
03 Bestuur en organisatie	80.633	77.372	-3.260
Saldo van baten en lasten voor reservemutaties	8.811	10.660	1.849
01 Wageningen Sociaal	1.219	834	-386
02 Wageningen Fysiek	-255	108	362
03 Bestuur en organisatie	150	70	-80
Mutaties Reserves	1.115	1.012	-103
Resultaat na reservemutaties	9.926	11.672	1.746

Resultaat 2025

Deze financiële samenvatting biedt op hoofdlijnen inzicht in de financiële uitkomsten van 2025. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de belangrijkste verschillen tussen begroting en realisatie en op de financiële positie per 31 december 2025. De bedragen in de tabellen zijn opgenomen in duizenden euro's. Een toelichting op de gebruikte financiële begrippen is opgenomen in de bijlagen.

Overzicht baten en lasten 2025

Exploitatie	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Vershil 2025
01 Wageningen Sociaal	-56.417	-54.813	1.604
02 Wageningen Fysiek	-15.405	-11.899	3.506
03 Bestuur en organisatie	80.633	77.372	-3.260
Saldo van baten en lasten voor reservemutaties	8.811	10.660	1.849
01 Wageningen Sociaal	1.219	834	-386
02 Wageningen Fysiek	-255	108	362
03 Bestuur en organisatie	150	70	-80
Mutaties reserves	1.115	1.012	-103
Resultaat na reservemutaties	9.926	11.672	1.746

Resultaat 2025

De jaarrekening 2025 sluit na reservemutaties met een positief resultaat dat € 1,7 miljoen hoger is dan begroot. In deze financiële samenvatting lichten wij de grootste afwijkingen ten opzichte van de begroting toe. Voor de volledige analyse van alle financiële afwijkingen verwijzen wij naar de toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening. Om de duiding te vereenvoudigen, zijn de belangrijkste afwijkingen ondergebracht in drie categorieën:

1. Externe financiële ontwikkelingen;
2. Incidentele en niet-beïnvloedbare afwijkingen;
3. Afwijkingen door sturing en/of uitvoering.

Per categorie zijn hieronder de grootste afwijkingen opgenomen, gevolgd door een bestuurlijke toelichting.

Externe financiële ontwikkelingen

Programma	Externe financiële ontwikkelingen	Afwijking (x € 1.000)	V / N
2	Opbrengst van de niet begrote bonus-SPUK Realisatiestimulans Woningbouw	1.036	V
1	Bonus-SPUK voor de realisatie van duurzame opvangplekken voor vluchtelingen	600	V
3	Decembercirculaire gemeentefonds 2025	172	V
	Totaal	1.808	V

Binnen deze categorie gaat het om middelen die het Rijk gedurende het jaar beschikbaar heeft gesteld en die niet meer in de begroting 2025 konden worden verwerkt. De grootste afwijking betreft de bonus-SPUK Realisatiestimulans Woningbouw van € 1,0 miljoen, samenhangend met de realisatie van 148 betaalbare woningen. Daarnaast is € 0,6 miljoen ontvangen voor duurzame opvangplekken voor vluchtelingen. Ook de decembercirculaire gemeentefonds 2025 leidde tot een extra voordeel van € 0,2 miljoen. Deze posten hebben het resultaat positief beïnvloed, maar zijn niet het gevolg van een inhoudelijke bijstelling van gemeentelijk beleid.

Incidentele en niet-beïnvloedbare afwijkingen

Programma	Incidentele en niet-beïnvloedbare afwijkingen	Afwijking t.o.v. begroting (x € 1.000)	V / N
3	Extra dotatie voorziening wethouderspensionen i.v.m. ingroei bij het pensioenfonds per 1-1-2028	-1.544	N
3	Naheffing Belastingdienst btw & BCF 2021-2023 en loonheffing 2020	-1.341	N
3	Incidenteel hogere dotatie voorziening wachtgelden voormalige wethouders	-281	N

	Totaal	-3.166	N
--	---------------	---------------	----------

Deze categorie bevat vooral incidentele lasten die het resultaat in 2025 negatief hebben beïnvloed. De grootste post is de extra dotatie aan de voorziening voor wethouderspensionen van € 1,5 miljoen, samenhangend met de overgang naar het ABP (pensioenfonds) per 1 januari 2028. Daarnaast is sprake van naheffingen van de Belastingdienst van in totaal € 1,3 miljoen voor btw, Btw-compensatiefonds (BCF) en loonheffing over voorgaande jaren. Tot slot is een incidenteel hogere dotatie aan de voorziening voor wachtgelden van voormalige wethouders verwerkt van € 0,3 miljoen. Deze posten zijn niet structureel, maar drukken wel op het resultaat van 2025.

Afwijkingen door sturing en/of uitvoering

Programma	Afwijkingen door sturing en/of uitvoering	Afwijking t.o.v. begroting (x € 1.000)	V / N
3	Minder salarislasten en personele inhuur	872	V
2	Hogere bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen	865	V
1, 2 en 3	Budgetoverhevelingen en reserveringen voor meerjarige projecten	701	V
2 en 3	Diverse financiële afwijkingen waarvan wordt voorgesteld om het geld beschikbaar te houden voor de betreffende beleidsdoelstellingen	699	V
1 en 2	Technisch foutieve ramingen in de begroting die tot een voordeel leiden	394	V
1, 2 en 3	Alle overige financiële voordelen	829	V
3	Projectcontrol en -beheersing: minder ureninzet op grex/ kostenverhaalallocaties en projecten	-751	N
3	Projectcontrol en -beheersing: door bovenstaande lagere ureninzet is er ook minder dekking gerealiseerd voor de overhead van de organisatie	-505	N
	Totaal	3.104	V

Deze categorie laat zien waar uitvoering, ramingen en beheersing hebben geleid tot afwijkingen ten opzichte van de begroting. Er is een voordeel van € 0,9 miljoen door lagere salarislasten en personele inhuur. Dit voordeel hangt samen met onbenutte vacatureruimte en met het kunnen toerekenen en declareren van ambtelijke uren aan projectgelden, onder meer voor klimaat en energie, opvang van ontheemden uit Oekraïne, de inrichting van overheidsbrede loketten en de uitvoering van de Omgevingswet. Dat maakt dit voordeel gedeeltelijk incidenteel van aard en gedeeltelijk structureel. Ook zijn de bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen € 0,9 miljoen hoger uitgekomen dan begroot. Deze bijdrage hangt samen met de voortgang en afrekening van ruimtelijke ontwikkelingen en moet daarom worden gezien als een uitvoeringsafwijking binnen het fysieke domein. De ontvangst is incidenteel van aard en wordt voorgesteld toe te voegen aan de reserve bovenwijkse voorzieningen. Verder leiden budgetoverhevelingen en reserveringen voor meerjarige projecten (€ 0,7 miljoen) en andere middelen die beschikbaar moeten blijven voor bestaande beleidsdoelen (€ 0,7 miljoen) tot een voordelig resultaat in 2025, zonder dat sprake is van vrij besteedbare ruimte. Ook is sprake van technisch foutieve ramingen die per saldo een voordeel van € 0,4 miljoen opleveren.

Daartegenover staan nadelen in het kader van projectcontrol en -beheersing, doordat minder uren zijn gerealiseerd op grondexploitaties, kostenverhaalallocaties en projecten en daardoor ook minder overhead kon worden toegerekend. Het effect hiervan is dat meer lasten drukken op het huidige jaar 2025.

Financiële positie

De beschikbare weerstandscapaciteit is het geheel aan middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

In onderstaande tabel is te zien hoe de beschikbare weerstandscapaciteit zich in 2025 heeft ontwikkeld:

Onderdeel (x € 1.000)	Rekening 2025
Algemene Reserve	13.840
Onvoorziene uitgaven	21
Positieve saldi	11.672
Totaal	25.533
Ondergrens	5.000
Bovengrens	7.500
Weerstandscapaciteit	7.500

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. Deze ratio geeft weer in welke mate financiële risico's kunnen worden opgevangen en geeft daarmee inzicht in de robuustheid van de begroting en de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dus op de mogelijkheden om op korte termijn financiële tegenvallers te kunnen opvangen zonder direct in de begroting en de beleidsambities te hoeven ingrijpen.

Het weerstandsvermogen wordt berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. Per 31 december 2025 bedraagt het weerstandsvermogen:

Onderdeel	Rekening 2025
Beschikbare weerstandscapaciteit	7.500
Benodigde weerstandscapaciteit	7.395
Weerstandsvermogen	1,01
Kwalificatie weerstandsvermogen	Ruim voldoende

Als norm is gesteld dat het weerstandsvermogen tenminste 1,0 (kwalificatie 'Ruim voldoende') moet bedragen. Aan deze norm wordt op 31 december 2025 voldaan, met een ratio van 1,01 met bijbehorende kwalificatie 'Ruim voldoende'.

Overige financiële kengetallen

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van een aantal belangrijke financiële kengetallen. De wettelijk verplichte kengetallen zijn: netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen), solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. De kapitaallastenratio is een eigen kengetal van gemeente Wageningen.

Financiële kengetallen	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Netto schuldquote	18,3%	31,9%	16,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd	11,8%	29,0%	8,0%
Solvabiliteitsratio	47,8%	46,5%	52,5%
Structurele exploitatieruimte	9,1%	7,4%	8,4%
Grondexploitatie	6,4%	0,5%	5,3%
Belastingcapaciteit	95,1%	86,7%	86,7%
Kapitaallastenratio	2,5%	3,1%	3,0%

Toelichting bij de kengetallen

Per kengetal geven we hieronder aan hoe het zich verhoudt tot de (streef)norm. Om de inzichtelijkheid te vergroten, begint ieder kengetal met een korte uitleg.

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Om duidelijk te maken wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast, wordt de netto schuldquote berekend zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Voor het kengetal Netto schuldquote, zonder en met correctie, geldt de norm: Wageningen valt altijd in de categorie < 90.

De solvabiliteitsratio

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen (balanstotaal). Voor het kengetal solvabiliteitsratio wordt uitgegaan van de volgende norm: Wageningen scoort niet lager dan 30%.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op de lange termijn te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft een indicatie van het aanwezige buffervermogen om financiële risico's en tekorten in de toekomst op te kunnen vangen.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten.

Bij een jaarrekening is er geen sprake van een raming na het rekeningjaar. Dus kan de beoordeling alleen goed zijn (als het rekeningjaar boven de 0 uitkomt), of onvoldoende (als het rekeningjaar onder de 0 uitkomt). Bij de jaarrekening geldt deze beoordeling overigens alleen voor de cijfermatige uitkomst van het kengetal. Voor de structurele exploitatieruimte geldt de streefnorm: de structurele exploitatieruimte van Wageningen is minimaal 0%.

Financiële positie

De beschikbare weerstandscapaciteit is het geheel aan middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet-begrote kosten te dekken.

In onderstaande tabel is te zien hoe de beschikbare weerstandscapaciteit zich in 2025 heeft ontwikkeld:

Onderdeel (x € 1.000)	Rekening 2025
Algemene Reserve	13.840
Onvoorziene uitgaven	21
Positieve saldi	11.672
Totaal	25.533
Ondergrens	5.000
Bovengrens	7.500
Weerstandscapaciteit	7.500

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit. Deze ratio geeft weer in welke mate financiële risico's kunnen worden opgevangen en geeft daarmee inzicht in de robuustheid van de begroting en de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dus op de mogelijkheden om op korte termijn financiële tegenvallers te kunnen opvangen zonder direct in de begroting en de beleidsambities te hoeven ingrijpen.

Het weerstandsvermogen wordt berekend door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit. Per 31 december 2025 bedraagt het weerstandsvermogen:

Onderdeel	Rekening 2025
Beschikbare weerstandscapaciteit	7.500
Benodigde weerstandscapaciteit	7.395
Weerstandsvermogen	1,01
Kwalificatie weerstandsvermogen	Ruim voldoende

Als norm is gesteld dat het weerstandsvermogen tenminste 1,0 (kwalificatie 'Ruim voldoende') moet bedragen. Aan deze norm wordt op 31 december 2025 voldaan, met een ratio van 1,01 met bijbehorende kwalificatie 'Ruim voldoende'.

Overige financiële kengetallen

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van een aantal belangrijke financiële kengetallen. De wettelijk verplichte kengetallen zijn: netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen), solvabiliteitsratio, structurele exploitatieruimte, grondexploitatie en belastingcapaciteit. De kapitaallastenratio is een eigen kengetal van gemeente Wageningen.

Financiële Kengetallen	Rekening 2024	Begroting 2025	Rekening 2025
Netto schuldquote	18,3%	31,9%	16,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd	11,8%	29,0%	8,0%
Solvabiliteitsratio	47,8%	46,5%	52,5%
Structurele exploitatieruimte	9,1%	7,4%	8,4%
Grondexploitatie	6,4%	0,5%	5,3%
Belastingcapaciteit	95,1%	86,7%	86,7%
Kapitaallastenratio	2,5%	3,1%	3,0%

Toelichting bij de kengetallen

Per kengetal geven we hieronder aan hoe het zich verhoudt tot de (streef)norm. Om de inzichtelijkheid te vergroten, begint ieder kengetal met een korte uitleg.

Netto schuldquote & de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Om duidelijk te maken wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en ook wat dat betekent voor de schuldenlast, wordt de netto schuldquote berekend zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Voor het kengetal Netto schuldquote, zonder en met correctie, geldt de norm: Wageningen valt altijd in de categorie < 90.

De solvabiliteitsratio

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen (balanstotaal). Voor het kengetal solvabiliteitsratio wordt uitgegaan van de volgende norm: Wageningen scoort niet lager dan 30%.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op de lange termijn te voldoen. De solvabiliteitspositie geeft een indicatie van het aanwezige buffervermogen om financiële risico's en tekorten in de toekomst op te kunnen vangen.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten.

Bij een jaarrekening is er geen sprake van een raming na het rekeningjaar. Dus kan de beoordeling alleen goed zijn (als het rekeningjaar boven de 0 uitkomt), of onvoldoende (als het rekeningjaar onder de 0 uitkomt). Bij de jaarrekening geldt deze beoordeling overigens alleen voor de cijfermatige uitkomst van het kengetal. Voor de structurele exploitatieruimte geldt de streefnorm: de structurele exploitatieruimte van Wageningen is minimaal 0%.

Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor het kengetal Grondexploitatie wordt uitgegaan van de volgende norm: Wageningen valt altijd in de categorie < 20%.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk in de gemeente is ten opzichte van het landelijke gemiddelde. De definitie van belastingcapaciteit is hier: woonlasten van een meerpersoonshuishouden, opgebouwd uit OZB, afvalstoffen- en rioolheffing. Voor het kengetal Belastingcapaciteit geldt de streefnorm: de Wageningse belastingcapaciteit is nooit hoger dan 105%.

Kapitaallastenratio

De kapitaallastenratio is de verhouding van de kapitaallasten ten opzichte van de totale exploitatielasten. Dit is een eigen kengetal van gemeente Wageningen. Voor het kengetal kapitaallastenratio geldt een voorlopige norm van maximaal 12%.